

Nr. 301.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt verkmästarna E. E. Westerberg och P. Håkansson; given Stockholms slott den 18 mars 1921.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

**GUSTAF ADOLF.**

*C. G. Hammarskjöld.*

---

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 mars 1921.*

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde härefter:

Jämlikt gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro vissa flottans månadslönare vid uppnådda 55 levnads- och 30 tjänstår berättigade till pension, verkmästare till lika

belopp med flaggmaskinist (flaggunderofficer) och mästare till lika belopp med underofficer av 2 graden.

Enligt kungörelsen den 29 augusti 1919 (Svensk författningssamling nr 569) utgår pensionsförbättring till flaggunderofficer respektive underofficer av 2 graden med belopp, varierande efter antalet tjänstår, som uppnåtts vid början av det år, under vilket avgång från tjänsten äger rum. Motsvarande förmån har däremot icke tillerkänts månadslönare vid marinen.

I en den 29 april 1919 dagtecknad skrivelse gjorde vissa månadslönare vid marinen framställning i syfte att månadslönarna måtte komma i åtnjutande av pensionsförbättring i likhet med flaggunderofficer respektive underofficer av 2 graden. Sedan såväl arméns och marinens avlöningssakkunniga som statskontoret i avgivna utlåtanden framhållit, att frågan om pensionsförbättring för månadslönarna syntes böra upptagas till prövning i varje särskilt fall, fann Kungl. Maj:t genom beslut den 31 oktober 1919, med hänsyn till vad avlöningssakkunniga och statskontoret sålunda anfört, månadslönarnas nyssnämnda framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Med bifall till Kungl. Maj:ts propositioner nr 353—356 beviljade 1920 års riksdag (riksdagens skrivelse nr 329 punkterna 4—7) pensionsförbättring åt vissa flottans verkmästare och mästare å månadslönarstat till belopp, lika med det, som enligt kungörelsen den 29 augusti 1919 i motsvarande fall skulle hava utgått till flaggunderofficer respektive underofficer av 2 graden.

Uti särskilda till Kungl. Maj:t inkomma skrifter hava två verkmästare å månadslönarstat vid flottan, nämligen kontrollanten vid ingenjördepartementet vid flottans varv i Stockholm Erik Ernst Westerberg och föreståndaren för skrårderverkstaden vid flottans station i Karlskrona Petter Håkansson, vilka innevarande år komme att avgå från innehavande befattningar, anhållit, att de måtte, utöver dem vid avskedstagandet tillkommande pension och fyllnadspension, jämväl komma i åtnjutande av enahanda pensionsförbättring, som enligt kungörelsen den 29 augusti 1919 utginge till underofficer.

Direktionen över flottans pensionskassa har den 21 maj 1920 avgivit särskilda utlåtanden över ansökningarna.

Utlåtande  
över Wester-  
bergs ansök-  
ning av direk-  
tionen över  
flottans pen-  
sionskassa.

I sitt utlåtande över Westerbergs ansökning har direktionen anfört följande.

Westerberg, som vore född den 26 februari 1862, hade antagits till daglönare den 9 augusti 1886, befordrats till mästare den 30 april 1890 och till verkmästare den 31 december 1896. Under denna sin tjänste-

tid hade Westerberg erlagt stadgad pensionsavgift till flottans pensionskassa från och med maj månad 1890. På grund härav vore Westerberg, som uppnått en ålder av över 55 år och hade en tjänstetid vid flottan av mera än 30 år, berättigad att efter erhållet avsked åtnjuta fulla pensionsförmåner som verkmästare (flaggmaskinist).

Jämlikt kungörelsen den 29 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid marinen åtnöte flaggunderofficer, som vid början av det år, då avgången ur tjänsten äger rum, uppnått minst 12 tjänstår, en pensionsförbättring av 1,155 kronor 60 öre.

Enär Westerberg innehade en tjänstetid som verkmästare av mera än 23 år, finge direktionen tillstyrka, att åt honom måtte beredas pensionsförbättring efter erhållet avsked till lika belopp, som enligt nämnda kungörelse sålunda vore bestämt som det högsta för flaggunderofficer.

I sitt utlåtande över Håkanssonns ansökning har direktionen över flottans pensionskassa anfört följande.

Håkansson, som vore född den 17 september 1850, hade antagits till daglönare den 20 maj 1890, befordrats till mästare den 1 februari 1891 och till verkmästare den 1 februari 1914 samt erlagt stadgade pensionsavgifter till flottans pensionskassa.

Enär Håkansson sålunda uppnått en ålder av över 55 år och hade en tjänstetid vid flottan av 30 år, vore han berättigad att efter erhållet avsked åtnjuta fulla pensionsförmåner som verkmästare (flaggmaskinist).

Enligt kungörelsen den 29 augusti 1919 utginge till flaggunderofficer, som vid början av det år, då avgången ur tjänsten ägde rum, uppnått minst 12 tjänstår, pensionsförbättring med ett belopp av 1,155 kronor 60 öre, och skulle vid beräkning av antalet tjänstår tillämpas de regler, som i sådant avseende vore stadgade i fråga om beräkning av tillfällig löneförbättring under det år, då avgången ägde rum.

Kungörelsen den 6 juni 1919 angående grunder för tillfällig löneförbättring under år 1920 för viss personal vid marinen (Svensk författningssamling nr 319/1919) stadgade i § 1 mom. 3, att underofficer av 2. graden, som före befordran till underofficer av 2 graden uppnått mer än 3 tjänstår i beställning med lön i 1 lönegraden för manskap eller i beställning såsom underofficer av 3 graden, ägde tillgodoräkna sig högst 9 år av den överskjutande tiden, och att flaggunderofficer (underofficer av 1 graden), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom underofficer av 2 graden, ägde tillgodoräkna sig hela den överskjutande tiden.

Enär Håkansson hade en tjänstetid av 6 år 4 månader som verkmästare och 23 år som mästare, tillstyrkte direktionen, att åt honom

Utlåtande  
över Håkanssonns ansökning av direktionen över flottans pensionskassa.

mätte beredas pensionsförbättring efter erhållet avsked till lika belopp, som enligt förenämnda kungörelse den 29 augusti 1919 tillkomme flaggunderofficer med minst 12 tjänstår, eller 1,155 kronor 60 öre.

Utlåtanden av  
statskontoret.

Statskontoret har i särskilda utlåtanden den 13 juli 1920 tillstyrkt bifall till vad direktionen över flottans pensionskassa hemställt.

Utlåtanden av  
marinför-  
valtningen.

I särskilda utlåtanden den 4 respektive den 11 mars 1921 har marinförvaltningen tillstyrkt beredande av pensionsförbättring åt Westerberg och Håkansson under deras återstående livstid med av direktionen över flottans pensionskassa föreslaget belopp av 1,155 kronor 60 öre för år, att åtnjutas från och med månaden näst efter erhållet avsked samt utgå från förslagsanslaget till pensionsförbättring för viss personal vid marinen och i samma ordning som fyllnadspension.

Departements-  
chefen.

I likhet med de hörda myndigheterna finner jag det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att pensionsförbättring beredes Westerberg och Håkansson. Mot den föreslagna pensionsförbättringens storlek, 1,155 kronor 60 öre för år för envar av dem, har jag intet att erinra. Pensionsförbättringen torde, i likhet med pensionsförbättring enligt kungörelsen den 29 augusti 1919, böra utgå i samma ordning som fyllnadspension samt bestridas från vederbörande anslag till pensionsförbättring.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att envar av verkmästarna å månadslönarstat vid flottan Erik Ernst Westerberg och Petter Håkansson må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,155 kronor 60 öre för år räknat, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen och i samma ordning som fyllnadspension.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:  
*Eric Baad-Heimer.*